

is 't een vreugde, wanneer een kunstenaar-dichter getuigt, dat de kunst niet in de eerste plaats *genotrijke* aandoeningen heeft te geven. Ook hierin steekt een les voor de velen die meenen dat kunst niet anders behoeft te zijn dan een *smakelijk nagerecht voor over- en oververzadigden*.'

De kunstenaar-schilder gaf hier nog eens kort weer, wat sedert een paar decennien het gemeenschappelijk streven was van alle of althans de meeste kunstenaars, dichters, schrijvers, een streven, dat inzonderheid in Tak's vermaarde weekblad *De Kroniek*, in 1894 gesticht, uitdrukking had gevonden:

'De kunst, elke kunst heeft een hoger doel dan een bevrediging van zekere behoefte aan schoonheid. Zij behoort meer te zijn dan het verschaffen van kunstgenot aan wie toch reeds zoveel genietingen ten deel vallen. Zij behoort een middel te zijn tot het herstel van de zo jammerlijk verloren maatschappelijke eenheid, die in de voltooide burgerlijke maatschappij verloren is gegaan. Roland Holst's verlangens, evenals die van zijn voorganger en leermeester Der Kinderen, evenals die van zijn katholieke tijdgenoten, de grote schilder Jan Toorop en de musicus Diepenbrock, gingen daarbij tot de middeleeuwse maatschappij, de middeleeuwse kunst terug, toen maatschappij, godsdienst en kunst nog één waren. En het streven van al deze kunstenaars, kunstenaars toch overigens wel van zeer onderscheiden pluma en wereldbeschouwing, had toch dit gemeen, dat zij het uiteenvallen van kunst en maatschappij betreurden, het poogden of hoopten te herstellen.'

Hierin kwamen de dichter Verwey, de schilders Roland Holst en Toorop, de musicus Diepenbrock, overeen, die elkaar trouwens allen goed kenden en een min of meer nauwe vriendschap voor elkaar voelden.

Hier hoorde ook de bouwmeester Berlage bij, die in de jaren '90 met zijn Amsterdamse Beurs een nieuwe periode, een vernieuwing van de bouwkunst scheen te hebben ingewijd. Berlage, die met Verwey deel uitmaakte van de redactie van het door de dichter gestichte tijdschrift *De Beweging*. In Berlage's Amsterdamse Beurs, ontworpen op het einde der negentiger jaren van de eeuw, die negentiger jaren die zo vol nieuwe verwachtingen en hoop waren, had die samenwerking van kunstenaars een begin van verwezenlijking gevonden.